

Statsråd Terje Riis-Johansen
Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0030 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08/ 225 - 129	
DATO 18 AUG. 2008	
AN	EKSP.

Energi- og miljøkomiteen

Vår dato: 13. august 2008

Vår ref.: TIV/

Deres dato:

Deres ref.:

Vedrørende Ot prp. nr. 61 (2007-2008) Hjemfall

Energi- og miljøkomiteen har følgende spørsmål til statsråden i forbindelse med behandlingen av Ot. prp. nr. 61 (2007-2008):

1. Komiteen ber om en oversikt med følgende data for Norges 15 største vannkraftprodusenter, slik de fremkommer i tabell 4.1 i proposisjonen:
 - a) Eierstruktur for hvert selskap (pst.).
 - b) Resultat i 2007 før og etter skatt (mill. kr).
 - c) Utbytte til eierne i 2007 (mill. kr og andel av resultat etter skatt).
 - d) Energiproduksjon i 2007 (GWh).
2.
 - a) Komiteen ber om en årlig oversikt over omsetningen av eierandeler i norske kraftselskap for hvert år i årene 2000 – 2007 (mill. kr).
 - b) Komiteen ber om en oversikt over hvor stor andel av disse transaksjonene som har vært underlagt konsesjonsplikt og forkjøpsrett (pst.).
3. Hvor stor andel av norsk vannkraftproduksjon var i 2007 kontrollert av Statkraft AS gjennom:
 - a) Statkraft AS.
 - b) Heleide datterselskap av Statkraft AS.
 - c) Statkraft AS sine andeler i andre kraftselskap.
 - d) Hvor stor er de respektive andelene i punkt a – c fordelt på prisområdene NO1, NO2 og NO3?
4. Hjemfallsutvalget skriver enstemmig i NOU 2004:26 følgende "... Sektoren er nå preget av kompliserte eierstrukturer og omfattende krysseierskap. Et viktig trekk i strukturendringen som har funnet sted, er at Statkraft har ervervet kommunale og fylkeskommunale eierandeler. Statkraft som offentlig aktør, har kunnet erverve slike eierandeler uten at myndighetene har satt vilkår om hjemfall. De senere år er imidlertid Statkrafts ekspansjon i det norske markedet blitt begrenset på grunn av konkurransemyndighetenes vedtak om inngrep mot oppkjøp med hjemmel i

reglene om bedriftserverv i konkurranseloven. Det må derfor antas at Statkraft i mindre grad kan være kjøper i fremtidige transaksjoner i det norske markedet.”

- a) Deler statsråden denne vurderingen til Hjemfallsutvalget?
 - b) I proposisjonen står det følgende: ”Spredt offentlig eierskap sikrer at et stort antall offentlige aktører produserer vannkraft i Norge”. - Hva er grunnen til at departementet i proposisjonen har et annet syn på konsentrasjonen av eierskap i kraftnæringen i Norge enn det et enstemmig hjemfallsutvalg, inkludert Olje- og energidepartementets representant, ga uttrykk for i NOU 2004:26?
 - c) Vil regjeringen i fremtiden legge konkurransemyndighetenes vedtak til grunn når det gjelder oppkjøp og annen overtagelse av eierandeler i kraftsektoren?
 - d) Hvilke offentligere eiere ser statsråden for seg at vil overta dagens private eierandeler i kraftselskapene, når dagens private eiere enten må selge seg ned til under 1/3 eierskap eller la kraftverkene bli overtatt vederlagsfritt av staten ved konsesjonstidens utløp?
5. Hvilke fordeler mener statsråden at forslagene i proposisjonen vil gi for norske strømkunder?
 6. Hvilke fordeler mener statsråden at forslagene i proposisjonen vil gi for norsk verdiskaping?
 7. Komiteen ber om en oversikt over Statkraft SF sitt eierskap i utenlandsk kraftproduksjon, fordelt på:
 - a) Eierskap i vannkraftproduksjon.
 - b) Eierskap i annen kraftproduksjon.
 8. Hva mener statsråden er nåverdien av kraftproduksjon på tidsbegrensede konsesjoner?
 - a) Hva ville vært nåverdien av kraftproduksjonen dersom tidsbegrensede konsesjoner ble gjort tidsubegrensede?
 9. I § 1 i lovforslaget står det at ingen annen enn staten kan med full rettsvirkning erverve eiendomsrett til vannfall. En vesentlig del av landets vannkraftressurser i grensetraktene mellom Fauske og Narvik består av vannkraftressurser/norske vassdrag som renner til Sverige, og som en ressurs/grunnlag for svensk elkraftproduksjon fra Akkajaure til Bottenviken.
 - a) Hvordan er de folkerettslige regler når det gjelder erverv til vannkraftproduksjon og fallrettigheter for vann på norsk side av riksgrensen som danner tilsig til vassdrag på svensk, finsk eller russisk side av riksgrensen?
 - b) Under hvilket land tilhører vannkraftressurser som ligger på norsk side av grensen, men som renner til Sverige og er en ressurs/grunnlag for svensk kraftproduksjon?
 - c) Kan den norske stat, og ingen andre enn staten, med full rettsvirkning erverve eiendomsrett over vannfall som er en ressurs/grunnlag for svensk kraftproduksjon fra Akkajaure til Bottenviken?

- d) Har departementet hatt kontakt med svenske, finske eller russiske myndigheter i forbindelse med utarbeidelsen av proposisjonen?

10. I proposisjonen legger Regjeringen til grunn at den foreslåtte konsolideringsmodell, med 2/3 offentlig eierskap til hvert enkelt selskap, er innenfor norsk lovgivers handlingsrom vurdert etter EØS-reglene om de fire friheter. Regjeringen har valgt å foreslå en grense på 2/3 eierskap.

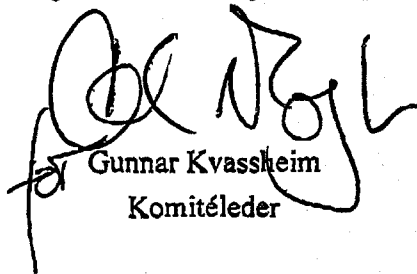
- a) Ville Regjeringens vurderinger av lovligheten av konsolideringsmodellen vs. EØS-avtalen vært den samme om man valgte å foreslå 3/4 eller 50,1% offentlig eierskap?

11. Regjeringen legger til grunn at det innenfor den foreslåtte konsolideringsmodellen med 2/3 eierskap er mulig å åpne for at mindre kraftverk kan holdes utenfor reglen om 2/3 eierskap. Regjeringen foreslår en grense for de mindre kraftverkene på 4000 naturhesterkrefter. Små kraftverk er av NVE vurdert til å være kraftverk med en ytelse lavere enn 10 000 naturhesterkrefter (10 MW).

- a) Ville Regjeringens vurdering av lovligheten til den foreslåtte konsolideringsmodellen vært endret hvis grensen for mindre kraftverk ble satt til 10 000 eller 25 000 naturhesterkrefter?

Komiteen ber om svar på spørsmålene innen mandag 18. august.

Med vennlig hilsen for energi- og miljøkomiteen

Gunnar Kvasheim
Komitéleder